

### Филхармонија одново

Некако, сè почнува од музиката. И сега, цртаниот футуристички филм е поттикнат од еден музички објект кој симболично претходеше на *Среќна Нова 2014*, кој уште не е завршен, а отворен, а парите неплатени, па ќе бидат платени во буџетот од следната година (15 милиончиња, оваа година само сто илјадарки) – галиматијас кој е уште позаврзан од оној за јазикот за кој овие денови наголемо се расправаат и стручните и нестручните лица.

Три години пена ми фати устата да им објаснам на студентите на часовите по социологија на музиката дека културата е феномен кој го диктираат економските параметри, па дури после доаѓа сè друго. Пет објекти на стотина метри растојание (од оној со сидо ногу крив, до МОБ кој барем да беше мафијашки, и меѓу нив два столбови на нашето митолошко минато во вид на музеи, а на крајот соборниот храм на музиката, Филхармонијата) се премногу товар и за нашето трпеливо национално животно, магарето.

Не знам како ќе го издржи сето ова културното министерство кое веќе ми наликува на црковен глушец (очигледно штом нема пари да ги плати долговите оваа година), од кој берикет очекуваат сигурно неколку десетини илјади усти во најризичниот сектор во капитализмот (во социјализмот имавме добро наранети стаорци, нешто што зачудувачки повторно профункционира и во последнава деценија). Во земја во која и не знаеме колку точно има жители, во која 50% се под нивото на доход од 212 единици на западната валута во која сè мериме, 70% под 297 евра, а ако се шириме нагоре до 90% под 495 евра, тешко дека ќе најдеме повеќе од 300 жители, или 30% од вкупната публика која плати карти од по педесетина евра за настанот на кој некои и сакаа и мораа да бидат видени. Ама ако зачестат тие настани ќе дојдеме до обратнопропорционално вртење на кривата, и по јадниот глушец ќе трчаат многу гладни мачки (главно оние надпартиските кои менуваат влади и не ги менуваат чорапите, а глушецот им се поднаместува, бидејќи се работи за величини без кои дефинитивно ќе пропадне македонската култура).

Устата пена ми фати да објаснам дека проблемите нема да завршат кога ќе биде готов објектот, туку ќе почнат. Јас не знам кој ќе ги плати сите нови трошоци, од вработувањата до одржувањето. Петте споменати објекти сами по себе го влечат Министерството во бездна, дури и да бидат комплетно затворени со по некој чувар, а камоли ако работат.

Е ама објектите и посебно Филхармонијата ќе се користеле и за други намени и ќе се издавале. Молам?! Прво, за која функција се направени? Второ, за што ќе се издаваат, големата сала за што? За да биде комерцијална треба да има минимум неколку илјади седишта, и тоа од друг многу поевтин формат. И да не одам понатаму да ве давам со економска анализа, дај боже да сум грешка (јас лебот го

вадам од продуцирање кадри за тие објекти). И многу ме интересира колку постоечките останати четири објекти, заработиле во изминативе години.

Многу поголема енигма ми е судбината на бившиот кираџиски објект на Филхармонијата (барем во новиот нема да има носталгија, зашто многу му е сличен). Постојано не ми беше јасно како не можеше да се реновира и одржува еден објект кој течеше при најмал дожд и имаше уште една цела низа проблеми, а се прави друг. Ама логиката како дисциплина веќе одамна е исфрлена од нашите научни институции, а да не зборуваме натаму. На срце ме боли пропаѓањето на еден прекрасен армиски културен објект во Битола, кој за мене имаше посебна симболика уште од детството и во кој проведов многу часови. Ај барем сега како да има некоја иницијатива, ама додека не видам, не верувам. А за овој скопскиов, од никого немам чуено што ќе се прави со онаа голема сала во која на сидовите гордо се вееја (беа исцртани) македонските и југословенските знамиња.

И така циркуларно пак се враќам на музиката. Веќе пишував дека сè уште не е јасно дека културната политика почнува и завршува со неа. Таа нечујно ги исполнува музичките желби по кои со години ќе си ја чукаме главата што нè снашло. А еве веќе е откажан почетокот на незапочнатата концертна сезона.